

BUDAPEST

Ülést tartott a Fővárosi Tanács

Szépvölgyi Zoltán elnökletével június 3-án ülést tartott a Fővárosi Tanács. A napirendi pontok megvitatása előtt a tanács elnöke bejelentette, Csikesz Józsefné tanácselnökhelyettes nyugállományba vonulása miatt kérte, hogy mentseik fel elnökhelyettesi tisztségé és végrehajtó bizottsági tagsága alól. Szépvölgyi e vitás meleg hangon búcsúzott el tőle, elismerő szavakkal emlékezett meg több évtizedes munkásságáról, kérve, hogy mint a Fővárosi Tanács tagja

továbbra is segítse

munkájukat. A volt elnökhelyettes érdemeit a tanács jegyzőkönyvében örökítette meg.

(Csikesz Józsefnének a párt és állami funkciókban több évtizeden át kifejtett eredményes munkássága, egész életútja elismerésül nyugállományba vonulása alkalmából a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Munka Vörös Zászló Érdemrendje kiüntetését adományozta.)

Az új elnökhelyettes személyére Bodonyi Pálné, a HNF budapesti Bizottságának titkára tett javaslatot. A tanács tagjai megválasztották Csehik Ferencné, a végrehajtó bizottság tagját a tanács elnökhelyettesének. (Csehik elvtársnő negyedszázada tanács-tag, 1958 óta az V. kerületi Tanács elnöke volt, és 1967 óta tagja a Fővárosi Tanácsnak és a végrehajtó bizottságnak is.) Ezután a megüresedett végrehajtó bizottsági helyre a népront javaslatára dr. Áldor Évát, a XVII. kerületi tanács vb-titkárát választották.

A Fővárosi Tanács V.B. szakigazgatási szerveinek és az irányításuk alá tartozó vállalatoknak és intézményeknek tavalyi tevékenységéről és gazdasági tevékenységéről dr. Békesi László elnökhelyettes számolt be a tanácsstagoknak.

Tavaly a főváros 17 milliárd forinttal gazdálkodott. Az 1974-es év a tanács gazdasági minden területén a tervidőszak

legeredményesebb éve

volt. Még soha annyit létesítettünk nem gazdálkodott egy év alatt fővárosunk, mint az elmúlt esztendőben.

A tanács vállalatok kiváló eredményeket értek el. Tavaly az ipari vállalatok termelése megközelítette a nyolcmilliárd, a szolgáltató vállalatoké pedig a 12 milliárd forintot. A tanács vállalatok nyeresége minden korábbi évinél nagyobb, négy milliárd forint volt. Minden vállalat nyereségesen zárta az évet.

A fővárosi és kerületi tanácsok fejlesztési alap gazdálkodását tavaly az jellemezte, hogy növekedtek a fejlesztési célra fordítható pénzeszközök, viszont felhasználásuk több területen nem érte el a tervezett volumet, előkészítési hiányosságok és az elégtelen kivitelezői kapacitás következtében. Így emelkedett az év végi pénzmaradvány is.

A Fővárosi Tanács bevétele 7.949 millió forint, a kerületi tanácsoké pedig 1.059 millió forint volt.

A kerületi tanácsokat fejlesztési célkitűzéseik megvalósításában

jelentős összegekkel támogatták a vállalatok, szervezetek, főhatóságok. Tőlük az előző évinél többet, összesen 193 millió forintot vettek át. Ebből 20 milliót bölcsődék létesítésére, 75 milliót óvodák építésére, 15 milliót közművelődésre használtak fel.

Jelentős eredményeket értek el a kerületi tanácsok a társadalmi munka szervezésében. Tavaly

a társadalmi munka értéke

meghaladta a 60 millió forintot. Kétféle millió forintot nem használtak fel a tanácsok a rendelkezésükre álló anyagi forrásokból. A legtöbb pénz a IV., X., XI. és XVII. kerületben, valamint a Fővárosi Tanács közmű- és művelődési főigazgatósága, a művelődési, az egészségügyi, a kereskedelmi és a városrendezési főosztályok által felügyelt fejlesztéseknél maradt meg. Ennek oka elsősorban az építőipari kapacitáshiány volt. A kereslet meghaladja az építőipar teljesítőképeségét. Békesi elvtárs hangsúlyozta, hogy az építendő tanács szervekre fokozott felelősség hárul. A rossz vagy hiányos előkészítés, akár egyetlen késedelmesen hozott államigazgatási határozat, végre nem hajtott szanalás, hiányos terv vagy formainak tűnő adminisztrációs hiba is jöveteletlen késedelemhez, a kivitelezés elhúzódsához vezethet.

A jövőben jobban kell érvényesíteni az

összfővárosi szemléletet.

A kerületi tanácsok ne gyűjtögessek éveket a pénzt egy-egy fejlesztési feladat megvalósítására, hanem amíg felhasználni nem tudják, segítsenek velé más tanácsokat. E tekintetben a Fővárosi Tanács egyes főosztályai között is hasonlóan rossz a helyzet.

Az ingatlankezelő vállalatok tavaly több mint kétféle millió forintot használtak fel lakóházjavításra. De még továbbra is igen jelentős a lemaradás. A IV. ötéves tervidőszakra előirányzott teljes épületfelújítási feladatokat részben pénzügyi problémák, részben pedig kapacitási gondok miatt, illetve az évenkénti elmaradások halmozódása következtében várhatóan csak nyolcvan százalék körül teljesítik. Igen nagy hiba, hogy még az új lakások is rövid időn belül kivitelezési hiányosságokból — főként a beázások miatt — javításra szorulnak.

A Fővárosi Tanács költségvetési gazdálkodását 1974-ben a rendelkezésre álló pénzeszközök

hatékony felhasználása,

valamint az intézmények ellátottági színvonalának fenntartására és továbbfejlesztésére való törekvés jellemezte. A pénzeszközök biztosítása folyamatos és kiegyensúlyozott volt. A költségvetési szervek eszközeikkel az előző évekhez képest ésszerűbben gaz-

dálkodtak, elsősorban saját előirányzat átcsoportosításokkal igyekeztek megoldani az év közben jelentkező problémákat.

A kerületi tanácsok költségvetési feladataik teljesítésére tíz százalékkal több pénzzel rendelkeztek az előző évinél. A kiadások nagy részét, több mint hatvan százalékát saját és átengedett bevételekből fedezték. A bevételek túlteljesítése az előirányzat egy százalékát sem érte el. Egyes bevételi forrásokból lemaradás volt, főként az illeték, az eszközkezelési járulék és az illetményadó terén. A kerületi

tanácsok telekadóból, út- és közművelődési adóból 4,5 millió forinttal kevesebb bevételt értek el, sőt 5,7 millió forint bevételi hátralékuk is van. Mivel a lakossági adóztatásnak jelentős társadalmipolitikai funkciója is van, nagyobb figyelmet kell fordítani az adóztatási munkára. Főként a XIII. és a XVIII. kerületben

nem kielégítő az adóztatás

színvonala. Az előterjesztéshez és az azt kiegészítő számvizsgáló bizottsá-

gi jelentéshez többen hozzászóltak, majd a tanácsstagok egyhangúlag elfogadták a jelentést.

A másik napirendi pont előadója Farkasinszky Lajos elnökhelyettes, a fővárosi gyermek- és ifjúságvédelem jelenlegi helyzetéről és feladatairól szolt az új családjogi törvény tükrében. (Ezzel a témával következő számban bővebben foglalkozunk.) Számos dicsérő és a hiányosságokra orvoslást kereső felszólalás után a tanácsstagok az előterjesztést jóváhagyták. Majd a tanácsülés egy XIII. kerületből érkező, az Elmunkás téri piac rekonstrukciójával és a kerület ellátásának gondoljaival foglalkozó interpellációval zárult.

D. A.

Óvodások az iskolában

A budapesti tanácsok a vállalatokkal, az üzemekkel, a lakossággal együttműködve sokat tettek az óvodai hálózat bővítéséért. Ma már az összes óvodás korú gyermek mintegy 90%-a helyet kap az óvodákban. Az elmúlt hónapokban megvizsgáltuk, hogy a budapesti általános iskolák első osztályaiba járó kisgyermekek hogyan hasznosítják az óvodában tanultakat. Ennek alapján állapítjuk meg, hogy nyugodtak lehetnek-e a szülők, akiknek gyermekük óvodába jár, hogy ott nemcsak szeretettel gondozzák a gyermekeket, hanem képességük fejlesztésével is törődnek-e eleget. Tapasztalataink kedvezőek.

A mai kis elsősök 82%-a már óvodába járt. 1971-től fokozatosan

új nevelési programot

vezettünk be az óvodákban. A mai elsősök olyan gyermekek, akik már 3 éven keresztül e program alapján töltötték óvodás idejüket.

A legörvendetesebb tapasztalatot a gyermekek magatartásában, a közösségi életbe való beilleszkedési képességükben tapasztalhattuk. A gyermekek életkoruknak megfelelő közösségi szerkezetet tudnak kialakítani, s e közösségben mindenkinek kialakul a megfelelő helye. A „mi” tudata egységesen fejlődik szemléletükben, büszkék csoportjukra, a csoporthoz való tartozás élményt jelent számukra. A közösségben nyíltan mondják meg véleményüket. Nagyon gyorsan is alkotnak véleményt a körülöttük levő dolgokról, sőt egymás munkájáról is. Oszinték, nyíltak, a régi árulkodási formát egymás tevékenységének „nyílt bírálata” váltja fel. Közösségi magatartásukban a legtöbb gondot türelmetlenségük okozza. Nehezen tudják megvárni, ha nekik valami problémájuk van és ar-

ra nem kapnak azonnal választ. Gyakran egymás szavába vág, túl hangosak. A nagy létszámú óvodai csoportok káros hatása tükröződik e jelenségekben.

A gyermekek

munkára nevelésében

nagyon fontos szerepe van az óvodának. Kiscsoportos kortól kezdve szokják meg az önkiszolgálást. Természetessé válik számukra, hogy rendben elrakkják játékaikat, környezetük csinosításához, takarításához hozzájárulnak. Egyértelműen kialakul bennük, hogy önmaguk körül csak akkor lesz rend, ha abban maguk is részt vesznek. Később nagyon tevékenyen részt vesznek a különböző gyűjtőmunkákban (papír, hulladék, termés stb.). E tevékenységükkel rengeteg élményhez jutnak, sok megfigyelést tesznek, amelyek világképi gazdagodásához vezetnek, ugyanakkor közhasznu társadalmi tevékenységet is folytatnak.

A gyermek számára a játék, a játszani tudás az egyik legfontosabb élettevékenység. A játék fejleszti a gyermek önnállóságát, gazdagítja fantáziáját, hozzájárul beszédkészségének, gondolkodásmódjának fejlesztéséhez. A játék a gyermek számára egyaránt gondolkodás, munka és tanulás. Ezért lényeges, hogy az óvodában nagyon nagy gondot foglalkozzanak a gyermekek játékanak irányításával.

Az óvodában kifejezetten nem végzünk ismeretfeldolgozást, de a különböző kötelező foglalkozásokon a gyermekek gondolkodás-módjának, készségeinek, fogalmainak alakításával előkészítjük iskolai tanulmányaikat. Az első osztályosoknál tapasztaltak azt bizonyítják, hogy az óvoda e funkcióját is igyekszik eredményesen elvégezni. Különösen alapos ismereteket nyújtanak az

sok a beszédhibás gyerek.

A fővárosban megszerveztük az óvodások kötelező logopédiai szűrését és biztosítjuk a beszédhibás gyermekek logopédiai foglalkozását.

Tapasztaljuk azt is, hogy az óvodák és az iskolák módszerei között még számos eltérés van. Van, amit az óvodában másképp alapoznak és más jellegű szokásokat alakítanak ki, amit aztán az iskolában korrigálni kell. Ugyanakkor olyan tapasztalataink is vannak, hogy az iskola nem folytatja az óvoda jói kialakított helyes szokásait (például: a gyermekek egészségvédelmi nevelésében, esztétikai nevelésében és így tovább).

Örömmel mondhatjuk, nemcsak nagyszámú óvodát létesítettünk, hanem gazdag tartalommal is töltöttük meg azokat. Ezek az eredmények csak akkor értékelhetők igazán, ha figyelembe vesszük, hogy az óvónők csaknem 1/4-e képesítés nélkül kezdi meg munkáját. Az óvodák kihasználtsága 120%-ot felelt van (van olyan kerület, ahol a 130%-os átlagot is meghaladja). Az óvónők lelkesedése, hivatástudata nagyon sok területen legyűrte ezeket az objektív akadályokat. A gyermekek nevelése nem sanyli meg a felnőttek gondjait.

Ez még inkább arra figyelmeztet bennünket, hogy igyekezzünk minél gyorsabban segíteni az óvodát jelentős gondjainak megoldásában, hogy több óvónő, gyermekgondozónő és dajka legyen az óvodákban, s kevesebb gyermek egy csoportban.

Fűzzük szorosabbra

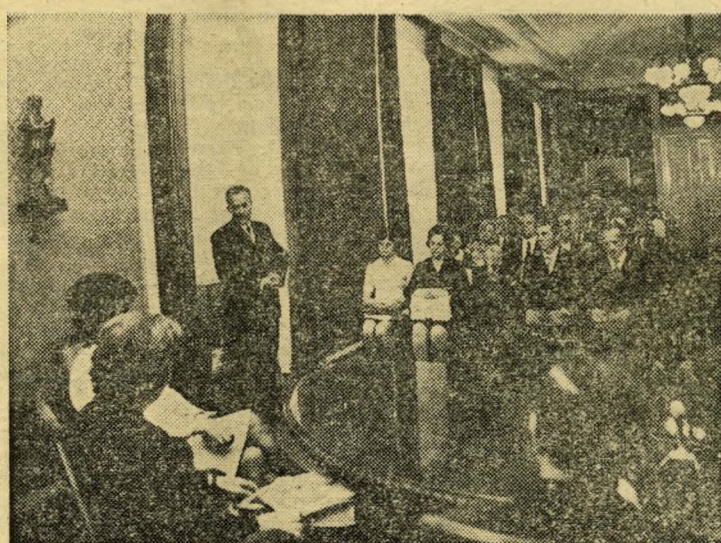
az óvodák és az iskolák kapcsolatát. Az iskolások mint jóbarátok, nagyobb testvérek járjanak vissza volt óvodájukba, segítsék a gyermekek játékellátását, tegyék élménydússá ünnepeiket és így tovább. Az óvodák és az iskolák szorosabb kapcsolatának biztosítása érdekében azonos körzeteket akarunk kijelölni egy-egy óvoda és általános iskola számára. Így nagyobb létszámú óvodai egységeket hozunk létre, ezzel azonban szervezetileg könnyebbé tesszük kapcsolatukat az iskolával, ahová a gyermekek később járnak fognak.

Tapasztalataink arra is biztatnak, hogy az általános iskolai tantervek készülő módosításánál bátrabban építsünk az óvodából hozott készségekre, ismeretekre és ezzel csökkenthetjük az iskolai terhelését a gyermekeknek.

Dr. Mezei Gyula,

a Fővárosi Tanács V. B.

Művelődésügyi Főoszt. vezetője

Domokos Lajos a kitüntetettek nevében mondott köszönetet a magas fővárosi elismerésért

Ifjúságunk nevelésében élen járnak

A pedagógusnap alkalmából kedves ünnepségre került sor a Városházán. Szépvölgyi Zoltán tanácselnök tíz kiváló művelődésügyi dolgozónak adta át a — Fővárosi Tanács által 1971-ben alapított és a fiatalon mártírhaltált halt kommunista pedagógusról elnevezett — „Földes Ferenc-díjat”.

A kitüntetést kapták: Balkovits Lajosné, a Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium tanítója; Bánfalvy Jánosné, a XVI. kerületi Arany János utcai óvoda óvónője, óvodai szakfelügyelő; Domokos Lajos, a Möricz Zsigmond Gimnázium igazgatója; Gyenes Imre, a 9-es számú Ipari Szakmunkásképző Intézet gyakorlati oktatásvezetője; Kiss Pál, a 30-as számú Ipari Szakmunkásképző Intézet tanára; Kovács Elemér, a Széchenyi István Gyakorló Kereskedelmi Szakközépiskola tanára; dr. Srágli Gyuláné, a VIII. kerületi Tanács művelődésügyi osztályának vezetője; Szakács Béla, a 7-es számú Ipari Szakmunkásképző Intézet tanára; dr. Tóth Jánosné, a XI. kerületi Baranyai úti általános iskola igazgatója; Vágvölgyi Győző, a Mező Imre Szakmunkástanuló Kollégium igazgatója.